

वैद्यकीय अग्रीम (Advance) प्रस्तावाबाबत सर्वकाही

संकलन व शब्दांकन :- श्री .संजय बाळासो जाधव
अध्यापक, वि.मं.पोवारवाडी (वाकरे)
ता.करवीर , जि .कोल्हापूर
मोबाईल नं.-9049508607

महाराष्ट्र शासन सार्वजनिक आरोग्य विभाग शासन निर्णय क्र.एमएजी-२००५ /प्र.क्र. २५१/ आ.३ दि .१० फेब्रुवारी २००६ नुसार शासकीय कर्मचारी /अधिकारी यांना पाच प्रकारच्या गंभीर आजारावर शासकीय अथवा शासनमान्य खाजगी रुग्णालयातील उपचारासाठी रु.१,५०,००० पर्यंत अग्रीम मंजूर करण्याची तरतूद करण्यात आलेली आहे .

असा वैद्यकीय अग्रीम मागणी प्रस्ताव तयार करताना येणाऱ्या अडचणींचा विचार करून व प्रस्ताव तयार करणे सहजसोपे व्हावे तसेच या आजारांनी प्रभावीत कर्मचाऱ्यांना या योजनेचा लाभ घेता यावा .यासाठी या प्रस्तावासंबंधी माहिती ,प्रस्ताव मंजूरीचे टप्पे ,प्रस्ताव तयार करताना घ्यावयाची काळजी ,प्रस्तावासाठी आवश्यक प्रमाणपत्रांचे नमुने याविषयी सर्वकष माहिती देण्याचा प्रयत्न केला आहे.

अ)पाच गंभीर आजार :-

- १.हृदय शस्त्रक्रियेची प्रकरणे (Heart Surgery)
- २.हृदय उपमार्ग शस्त्रक्रिया (Bye-Pass Surgery)
- ३.अन्जिओप्लास्टी शस्त्रक्रिया (Angioplasty Surgery)
- ४.मुत्रपिंड प्रतीरोपण शस्त्रक्रिया (Kidney Transplantation)
- ५.सर्व प्रकारचे कर्करोग (Cancer)

वरील गंभीर आजारावरील आंतररुग्ण तसेच बाह्यरुग्ण औषधोपचार ,आवश्यक उपकरणांची ,किमती औषधांची खरेदी यासाठी अग्रीम मंजूर होऊ शकतो .

ब)अग्रीम मंजूरीस पात्र कर्मचारी :-

महाराष्ट्र राज्यसेवा नियम १९६१ नुसार जे शासकीय कर्मचारी वैद्यकीय खर्चाची प्रतापुर्ती (मेडिकल बील)मिळवण्यास पात्र आहेत ,अशा कर्मचार्यांना स्वतःच्या व त्यांच्यावर अवलंबून असणाऱ्या कुटुंबियांच्या उपचारासाठी अग्रीम मागणी करता येते .

क)अग्रीम मंजूरीची कमाल मर्यादा :-

दि.१० फेब्रुवारी २००६ च्या शासन निर्णयान्वये जास्तीत जास्त रु.१,५०,००० पर्यंत अग्रीम मागणी करता येते .

ड)कोणत्या रुग्णालयात उपचार घेता येतात ?

महाराष्ट्र शासन सार्वजनिक आरोग्य विभाग शासन परिपत्रक क्र.वैखप्र-२०१३/प्र.क्र. २९१/१३/राकावी-२ दि.११ ऑक्टोबर २०१३ च्या परिपत्रकामधील परिशिष्ट- अ मध्ये समाविष्ट असलेली तसेच त्यानंतर शासन मान्यता मिळालेली (गंभीर व विशिष्टोपचारावरील खर्चाची शासकीय रुग्णालयाप्रमाणे प्रतिपूर्ती अनुज्ञेयतेसाठी शासन मान्यता दिलेली) खाजगी रुग्णालये ,सर्व शासकीय रुग्णालये व Indian Cancer Society च्या महाराष्ट्रातील संलग्न संस्था / रुग्णालये यामध्ये उपचार घेणार असल्यासच अग्रीम मंजूर होतो.

इ) वैद्यकीय अग्रीम (तसलमात)प्रस्तावासाठी आवश्यक कागदपत्रे व प्रमाणपत्रे :

- १) कर्मचाऱ्याचा अग्रीम (तसलमात)मागणी अर्ज –मा. गटशिक्षणाधिकारी यांच्या नावे
- २) ज्या रुग्णालयात उपचार घेणार आहे त्या रुग्णालयाचे उपचारासाठी लागणारा संभाव्य खर्च व शस्त्रक्रियेची आवश्यकता दर्शवणारे **Estimate Certificate.** (अत्यंत महत्वाचे)
- ३) अन्य वित्तीय संस्थाकडून /विमा कंपनीकडून /सामाजिक संस्था/धर्मादाय संस्थेकडून/ आमदार,खासदार फंडातून अर्थसहाय्य घेतले नसलेबाबतचे प्रमाणपत्र
- ४) रुग्ण अवलंबतेचा दाखला
- ५) कुटुंब मर्यादित असलेबाबत प्रमाणपत्र
- ६) कर्मचाऱ्याने यापूर्वी अग्रीम (तसलमात) घेतले नसलेबाबत प्रमाणपत्र
- ७) कुटुंबात अन्य कोणी निवृत्तीवेतन घेत नसलेबाबत ,अन्य कोणी शासकीय नोकरीत नसलेबाबत प्रमाणपत्र

किंवा

पती –पत्नी दोघेही शासकीय नोकरीत असल्यास दुसऱ्याने अग्रीम मागणी केली नसलेबाबतचा तो ज्या कार्यालयात सेवेत आहे त्या कार्यालय प्रमुखाचा दाखला .

- ८) १००रु च्या मुद्रांक (stamp)पेपरवर कर्मचाऱ्याचे प्रतिज्ञापत्र
- ९) कर्मचाऱ्याच्या नेमणुकीचा मूळ आदेश /शिक्षणसेवक कालावधी पूर्ण झाल्यानंतरचा आदेश / स्थायीत्वाचा आदेश. (सेवेत कायम असलेबाबतचा पुरावा/आदेश)
- १०) सेवापुस्तकाच्या पहिल्या पानाची झेरोक्स प्रत
- ११) कर्मचाऱ्याच्या रेशन कार्डची झेरोक्स प्रत
- १२) महिला कर्मचाऱ्याच्या बाबतीत नावात बदल झालेला असल्यास सक्षम पुरावा/आदेश
- १३) उपचार घेणार असलेल्या रुग्णालयास शासन मान्यता असल्याबाबतचा पुरावा / दि.११ऑक्टोबर २०१३ च्या परिपत्रकामधील परिशिष्ट- अ मध्ये संबधित रुग्णालयाचा समावेश असल्यास त्या शासन परिपत्रकाची झेरोक्स प्रत(अत्यंत महत्वाचे)

ई) वैद्यकीय अग्रीम (तसलमात) प्रस्ताव मंजूरीचे टप्पे –प्रस्तावाचे मार्गक्रमण

१) मुख्यध्यापक :- अग्रीम मागणी अर्जावर मुख्यध्यापकांची शिफारस घेऊन प्रस्ताव मा.गटशिक्षणाधिकारी यांना सादर करा.

२) मा.गटशिक्षणाधिकारी :- प्रस्तावाची व कागदपत्रांची पडताळणी करून आपल्या शिफारस पत्रासह प्रस्ताव मा.शिक्षणाधिकारी (प्राथ.)यांना सादर करतात .

३) मा.शिक्षणाधिकारी (प्राथ.): - प्राथमिक शिक्षण विभागामध्ये प्रस्तावावर टिपणी ठेवली जाते. अधीक्षकांच्या स्वाक्षरीनंतर मा.शिक्षणाधिकारी (प्राथ.) तांत्रिक गोष्टींची पडताळणी करून प्रस्तावास मंजूरी देतात.

४) मा.आरोग्याधिकारी :- मा.शिक्षणाधिकारी (प्राथ.) यांच्या मंजूरीनंतर प्रस्ताव आरोग्य विभागात निर्गमित होतो .तेथे आजार अग्रीम देण्यास पात्र आहे का ? उपचार देणारे रुग्णालय शासन मान्यताप्राप्त आहे का ? याची पडताळणी करून मा.आरोग्याधिकारी प्रस्तावास मंजूरी देतात .

५) मा.मुख्य वित्त व लेखा अधिकारी(CAFO) :- वित्त व लेखा विभागात प्रस्तावासंबंधित आर्थिक बाबींची पडताळणी करून मा.मुख्य वित्त व लेखा अधिकारी प्रस्तावास मान्यता देतात.

६) मा.उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (सा.प्र.): -सामान्य प्रशासन विभागात सर्व बाबींचे अवलोकन होऊन मा.उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (सा.प्र.) यांच्या सहीने प्रस्ताव मंजूरीचा मुख्य आदेश निर्गमित होतो .

७) मा.गटशिक्षणाधिकारी:-प्रस्ताव मंजूरीच्या आदेशाची एक प्रत मा.गटशिक्षणाधिकारी यांना पाठवली जाते .त्यानुसार पंचायत समिती ,शिक्षण विभागात आकस्मित खर्चाचे देयक बील (नमुना-२९) तयार केले जाते.व ते मा.गटशिक्षणाधिकारी यांच्या सहीने पंचायत समिती , लेखा विभागाला सादर केले जाते.

८) मा.गटविकास अधिकारी :- पंचायत समिती , लेखा विभागात सदरचे बील ८ अ जि.प.कर्मचारी तसलमात जि.प.खर्च खाते ४ या तरतुदीमधून खर्ची घालून ज्या रुग्णालयात उपचार घेतले जाणार आहेत त्या रुग्णालयाच्या /डॉक्टरांच्या नावे मा.गटविकास अधिकारी यांच्या सहीचा अकाउंट पे चेक इतर बाबींची पूर्तता करून संबंधित कर्मचाऱ्याला /त्याच्या नातेवाईकांना दिला जातो.

(टीप :-सदरची प्रोसेस जि.प.प्राथमिक शिक्षक यांच्यासाठीची आहे .इतर आस्थापनेच्या कर्मचाऱ्याच्या बाबतीत त्यामध्ये बदल असू शकतो .)

उ) वैद्यकीय अग्रीम प्रस्ताव सादर करण्यापूर्वी व अग्रीम मंजूर झाल्यानंतर घ्यावयाची काळजी :-

१) ज्या रुग्णालयात उपचार घेतले जाणार आहेत त्या रुग्णालयाला शासन मान्यता आहे का ? त्याबाबतचा सक्षम पुरावा रुग्णालयाकडे उपलब्ध आहे का ? याबाबत रुग्णालयाकडे विचारणा करा .

२) रुग्णालयाच्या Estimate Certificate ची मूळ प्रत प्रस्तावास जोडा.त्यावर रुग्णालयाचा शिक्का व डॉक्टरांची सही व शिक्का असल्याची खात्री करा .

३) रुग्णालयाच्या Estimate Certificate मध्ये उपचार सुरु करण्याची अंदाजे तारीख नोंद करावी लागते .ती ज्या दिनांकास कार्यालयास प्रस्ताव सादर करणार आहात त्या दिनांकापासून किमान १० दिवस पुढील घ्या .

४) १०० रु चा मुद्रांक (स्टम्प) पेपर संबंधित कर्मचाऱ्याच्या नावे व हमीपत्र/प्रतिज्ञापत्र देणे या कारणासाठी घ्या .

५) सर्व कागदपत्रांनी परिपूर्ण प्रस्ताव तयार करा .प्रत्येक कागदपत्र व प्रमाणपत्रावर मा. गटशिक्षणाधिकारी यांची सही व शिक्का घ्या .(रुग्णालयाचे Estimate Certificate सोडून)

६) ज्या कारणासाठी अग्रीम मंजूर झालेला आहे त्याच कारणासाठी व ज्या शासकीय अथवा शासनमान्य रुग्णालयात उपचार करण्यासाठी घेतले असेल तेथेच ते उपयोगात आणले जावे लागते .

७) अग्रीम मंजूर झाल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या आत उपचारावर झालेल्या खर्चाचे वैद्यकीय बील कार्यालयास सादर करून ते मंजूर करून घ्या .अन्यथा अग्रीमची रक्कम पगारातून किवा अन्य देयकातून वसूल होऊ शकते.

८) उपचारासाठी प्रत्यक्ष झालेला खर्च हा मिळालेल्या अग्रीमपेक्षा जास्त असल्यास वैद्यकीय बील मंजूर झाल्यानंतर अग्रीमची रक्कम वजा जाता उरलेली रक्कम मिळू शकते.सुधारित शासन निर्णयानुसार मा.मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांना मा.सिव्हील सर्जन यांच्या प्रतीस्वाक्षरीने रु ३,००,००० पर्यंतचे मेडिकल बील मंजूर करण्याचे अधिकार देण्यात आलेले आहेत.

ऊ) महाराष्ट्र शासन सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय दि.४ जुलै २००० च्या सहपत्रानुसार वैद्यकीय अग्रीमबाबत महत्वाचे नियम व अटी :-

१) रक्कम आदा करणेपूर्वी अस्थायी कर्मचाऱ्यांना दोन स्थायी कर्मचाऱ्यांचा जामीन देणे आवश्यक आहे.

२) जर पती-पत्नी दोघेही शासकीय कर्मचारी असतील तर दोघांपैकी एकालाच अग्रीम मंजूर करण्यात येईल.

३) अग्रीमची रक्कम संबंधित कर्मचाऱ्यास प्रत्यक्ष शस्त्रक्रियेच्या दिनांकापूर्वी जास्तीत जास्त १५ दिवस अगोदर देण्यात यावे.

४) अग्रीम मंजूर झाल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या कालावधीत अग्रीमची रक्कम वसूल करण्यात येईल अथवा शासकीय कर्मचाऱ्यास देय असलेल्या वैद्यकीय प्रतिपुर्तीच्या रकमेतून समायोजित करण्यात येईल .

५) जर अग्रीमची संपूर्ण रक्कम वैद्यकीय प्रतिपुर्तीच्या देयकामधून वसुल होण्यासारखी नसेल तर उरलेली रक्कम शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या वेतनातून अथवा इतर देय रक्कमेतून एकाच हप्त्यात वसुल करण्यात येईल

६) अग्रीम मंजूर झाल्याच्या दिनाकापासून सहा महिन्यांच्या कालावधीत वसुल झाला नाही तर त्यावर घरबांधणी अग्रीमासाठी आदेश (admissible) असलेल्या व्याजाच्या कमीत कमी दराने व्याज आकारण्यात येईल .

ए) वैद्यकीय अग्रीमबाबत महत्वाचे शासन निर्णय व परिपत्रक :-

१) महाराष्ट्र शासन सार्वजनिक आरोग्य विभाग शासन निर्णय क्र.एमएजी-१०९५ / सीआर-४५ आरोग्य – ३ दि.४ जुलै २०००

२) महाराष्ट्र शासन सार्वजनिक आरोग्य विभाग शासन निर्णय क्र.एमएजी-२००५ / प्र.क्र. २५१/ आ.३ दि.१० फेब्रुवारी २००६

३) महाराष्ट्र शासन सार्वजनिक आरोग्य विभाग शासन परिपत्रक क्र.वैखप्र-२०१३ / प्र.क्र. २९१ / १३/राकावी -२ दि.११ ऑक्टोबर २०१३

(सदर शासन निर्णय / परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध आहेत.)

पंचायत समिती व जिल्हा परिषदेच्या सर्व विभागामध्ये वैद्यकीय अग्रीम मागणी प्रस्तावांचा समावेश अतिशीघ्र कामांच्या यादीत आहे .परिपूर्ण प्रस्ताव तयार केल्यास व वैयक्तिक पाठपुरावा केल्यास ५ ते ६ दिवसात प्रस्ताव मंजूर होऊन चेक मिळू शकतो. यानंतर प्रस्तावासोबत सादर करावयाच्या प्रमाणपत्रांचे नमुने देत आहे . सदरचे नमुने A4 साईज मध्ये बनवलेले आहेत.तुम्ही त्यांची प्रिंट काढून ते उपयोगात आणू शकता .

↓ प्रमाणपत्रांचे नमुने ↓

अन्य वित्तीय संस्थाकडून /विमा कंपनीकडून /सामाजिक संस्था /
धर्मादायसंस्थेकडून /आमदार,खासदार फंडातून अर्थसहाय्य घेतले नसलेबाबतचे

प्रमाणपत्र

मी श्री / सौ , हुद्दा - ,
शाळा - ,ता. असे लिहून देतो/देते की,
माझ्यावर/माझा/माझी/माझे (नाते), श्री/सौ.
यांचेवर हा उपचार केला जाणार आहे.

या उपचारासाठी मी अथवा माझ्या घरातील कोणीही अन्य वित्तीय
संस्थाकडून /विमा कंपनीकडून/ सामाजिक संस्था /धर्मादाय संस्थेकडून /आमदार,खासदार
फंडातून अर्थसहाय्य घेतलेले नाही . म्हणून लिहून दिला दाखला असे .

दि. / /

आपला/आपली विश्वासू ,

सही -

नाव-.....

रुग्ण अवलंबतेचा दाखला

मी श्री / सौ , हुद्दा - ,
शाळा - ,ता. असे लिहून देतो/देते की,
माझ्यावर/माझ्या/माझी/माझे (नाते), श्री / सौ.
यांचेवर हा उपचार केला जाणार आहे.
यासाठी मी वैद्यकीय तसलमात मागणी केली आहे .

उपचार घेणारा / घेणारी /घेणारे , मी/ श्री / सौ.
हे माझ्यावर अवलंबून आहेत. सदरचा दाखला माझे तसलमात रु.
(अक्षरी रु.) मागणीकामी देणेत येत आहे .

दि. / /

आपला/आपली विश्वासू,

सही -

नाव-

कुटुंब मर्यादित असलेबाबत प्रमाणपत्र

मी श्री / सौ _____, हुद्दा _____,
शाळा - _____, ता. _____ असे लिहून देतो/ देते
की, माझे कुटुंब मर्यादित असून कुटुंब तपशील खालीलप्रमाणे -

अ.नं.	सदस्याचे नाव	नाते	वय

दि. / /

आपला/आपली विश्वासू,

सही -

नाव- _____

कर्मचाऱ्याने यापूर्वी अग्रीम (तसलमात) घेतले नसलेबाबत

प्रमाणपत्र

मी श्री / सौ _____, हुद्दा - _____,
शाळा - _____, ता. _____ असे लिहून देतो/देते की,
माझ्यावर/माझ्या/माझी/माझे _____ (नाते), श्री / सौ. _____
यांचेवर _____ हा उपचार केला जाणार आहे.

या वैद्यकीय उपचारासाठी यापूर्वी मी कोणतीही तसलमात घेतलेली नाही.

सदरचा दाखला माझे तसलमात रु. _____ (अक्षरी रु. _____)
मागणीकामी देणेत येत आहे .

दि. / /

आपला/आपली विश्वासू,

सही -

नाव- _____

कुटुंबात अन्य कोणी निवृत्तीवेतन घेत नसलेबाबत ,अन्य कोणी
शासकीय नोकरीत नसलेबाबत
प्रमाणपत्र

मी श्री / सौ , हुद्दा - ,
शाळा - , ता. असे प्रमाणित
करतो/करते की, माझे घरी इतर कोणीही शासकीय अथवा निमशासकीय सेवेत नोकरीस
नसून कोणतीही पेन्शन आदा होत नाही.

सदरचे प्रमाणपत्र यांचेवरील

..... या वैद्यकीय उपचारासाठी रु
(अक्षरी रु.) तसलमात मंजूर होणेकामी सादर केले
आहे .

दि. / /

आपला/आपली विश्वासू,

सही -

नाव-

१००२ च्या मुद्रांक (stamp)पेपरवर कर्मचार्याने द्यायच्या

प्रतिज्ञापत्राचा नमुना

प्रति ,

मा.मुख्य कार्यकारी अधिकारीसो ,
जिल्हा परिषद कोल्हापूर
यांचे सेवेशी

प्रतिज्ञापत्र लिहून देणार :-

प्रतिज्ञापत्र लिहून देतो/देते की, माझ्यावर/माझा/माझी/ माझे (नाते),

श्री / सौ यांचेवर

हा वैद्यकीय उपचार घेणे आवश्यक आहे .हा उपचार

येथे घेतला जाणार आहे .त्यासाठी मी आपणाकडे तसलमात रु

(अक्षरी -) मागणी केली आहे .तरी ती मंजूर व्हावी
ही नम्र विनंती .

सदर तसलमात मागणीपूर्वी मी कोणत्याही वित्तसंस्थेकडून /विमा
कंपनीकडून/सामाजिक संस्था /धर्मादाय संस्थेकडून /आमदार,खासदार फंडातून अर्थसहाय्य
घेतलेले नाही.अगर यापूर्वी कोणतीही तसलमात घेतलेली नाही .माझे कुटुंब मर्यादित
असून ,मला मंजूर होणारी तसलमात माझ्या स्वतःच्या जबाबदारीने परतफेड करणेची
हमी देत आहे.

तरी मागणी प्रमाणे मला तसलमात मंजूर होणेसाठी प्रतिज्ञापत्र लिहून देत
आहे .

दि. / /

आपला/आपली विश्वासू,

सही -

नाव-